

עין משפט
נר מצוה

רב הונא אמר ג' שאכלו זה בפני עצמו וזה בפ"ע ונתערבו זמזוני והא דקתני במתניתין ג' שאכלו כהתם הוא לאו דווקא אכלו כהתם אלא אפילו כל אחד בפ"ע ע"י פלוג' ר"ח וס"ל דלא מהני הא שאכלו כל אחד בפ"ע אלא לר' קרי' סיבות כל אחד מחבורה של ג' וסביר במקרא כרב הונא ופלגי עליו במקרא דס"ל כוותי' דארוסין לזמזון אפ"פ שלא אכלו כהתם ופלגי עליו כזה דר"ה ס"ל דאפילו האכילה הי' ביחודות גמי מנערפין ור"ה ס"ל דהאכילה לר' דהיה אכל כל אחד בפ"ע אכל על דעתו דר"ז וחבורתי' היא ר' יוסא דלשיל דקאמר אנו אין לנו אלא משנה וכמו שנסתת המנהג דווקא ג' שאכלו כהתם אכל שנים לא ודכוותי' אס לא אכלו כהתם גמי לא. נמלא דר"ז ור' יוסא וכל רבנן דהכא פלוגי וס"ל דלא כרב הונא ודלא כרב חסדא ונמלא דג' מחלוקת בדבר וכן בארזות ג' כ"ג מלוקות בדבר וכן הוא בפ' מהר"א פ"ל :

התיב רב ששת והא מתניתא פלוגי שנים שלשה חייבין בצרכת הזימון. כל מה שפרש הפ"מ וז"ל הוא פ' הרב חלפס וז"ל והחם וז"ל. ועוד ראשונים וז"ל פ' באופן אחר ע"ש :

כחוב

פ' חוב' סוכה
יט' ד"ה ואל
ירושלמי סוכה
פ"ה כ"ג

אין דינן דין. *רב הונא אמר א' ג' שאכלו זה בפני עצמו וזה בפני עצמו וזה בפני עצמו ונתערבו זמזוני. רב חסדא אמר י והן שבאו משלש חבורות. על דעתיה דרבי זעירא וחבורתיה והן שאכלו ג' באחת רבי יונה על הדא דרב הונא המביל ג' איזובות זה בפני עצמו וזה בפני עצמו וזה בפני עצמו ונתערבו מזה בהן. רב חסדא אמר והן שבאו מג' חבילות. על דעתיה דר' זעירא וחבורתיה והוא שהמביל שלשתן באחת. אין תימר אין למידן אוזב מברכה ואנן חזינן רבנן קיימין בסוכה וילפין מטיט הנרוק. כיי דתנינן *תמן י הרהיק את הסיכך מן הדפנות שלשה טפחים י התיב רב ששת ומהו לישן תחתיו התיב רבי יצחק בן אלישיב הרי י טיט הנרוק משלים בנקוה ואין מטבילין בו אף הכא משלים בסוכה ואין ישינין תחתיו. * ג' שאכלו באחת וביקש אחד טיט לילך לו דבית רב אמרי יברך ברכה ראשונה וילך לו. אי זו היא ברכה ראשונה דבית רב אמרי *זו ברכת הזימון. רב זעירא בשם רב ירמיה זו הזן את הכל. ר' חלבו בר חנן בשם רב זו הזן את הכל. התיב רב ששת והא מתניתא פלוגי שנים שלשה חייבין בברכת הזימון הא

לזמן אין זמזוני: שלשה האכלו זה בפני עצמו וכו' ונתערבו. כלומר שכל אחד מהשלשה אכלו בחבורה אחת וכדמפרש רב חסדא והן שבאו משלשה חבורות ועכשיו נתערבו יחד אלו השלשה שבאו מן החבורות ונעשו חבורה אחת משלשה חייבין הן לזמן: על דעתיה דרבי זעירא וחבורתיה והן שאכלו שלשה כהתם. כלומר משום דרב חסדא סתמא קאמר הלכך מסיים הש"ס דעל דעתיה דר' זעירא וחבורתיה דלשיל והיינו ר' יוסא דהשיב לו דשלשה דמתני' דוקא הוא וא"כ חבורות דקאמר רב חסדא גמי הכי הו' דווקא שבאו מחבורות של שלשה שלשה שאכלו כהתם דהואיל ונתחייבו צימזון בשעת שאכלו ג' כהתם הלכך כשעמד אחד מכל חבורה ונעטרפו לחבורה אחת חייבין הן לזמן לפי שכבר הוקצבו בחובות זימון בתחלה: ר' יונה על הדא דר' הונא. כלומר ר' יונה אמר על הדא דקאמר רב. הונא דזין הזימון למדין אנו מזה גם למקום אחר לדין הזימון דמי חטאת: הטביל שלשה איזובות. בפ' י"א דפרה

פ' ברכות דו
כפ"ע. ופיו
חוב' ברכות דף
טו ד"ה ע"ד.

פ' ברכות דו
כפ"ע. ופיו
חוב' ברכות דף
טו ד"ה ע"ד.

הזן מלות אוזב שלשה קלחים ובהם שלשה גבעולים. כלומר שלשה שרשים ובהן ג' גבעולים גבעול לכל קלח דלפנין לקיחה לקיחה מאגודות אוזב דפסח מנזרים נזה להלן בלשה דלון אגודה פחות משלשה אף כאל שלשה. והשתא קאמר דאם הטביל שלשה אגודות של אוזב לכל אחד בפני עצמו כדי להזות בהן: ונתערבו. ומאלו הג' אגודות נלקחו מכל אגודה ואגודה אחת מהן ונעטרפו לאגודה אחת מזה בהן ואינו לר' דהטביל בני חטאת פעם שניה לפי שכבר ראוין להזיזה הן מטבילה הראשונה: רב חסדא וכו'. וכלומר ולרב חסדא ציינן שיהו באין מג' אגודות ולדעתיה דר"ז וחבורתי' שיהא בכל אגודה ואגודה שלשה גבעולין והוא שהטבילין בראשונה כהתם דאז נראו כבר להזיזה וכמו דלגמרינן לענין חובת זימון וה"ה דילפינן למלות הזיזה באוזב: אין תימר אין למדין אוזב מברכה. כלומר וכי תימא דמה ענין דין מלות אוזב ללמוד מברכות הזימון: ואנן חזינן. כלומר הא לאי דילפינן אוזב מברכה דהא אנן חזינן דרבנן קיימין בדון דסוכה וילפין מדין טיט הנרוק דזין המקום דללקיחה: כהאי דתנינן תמן. בפ' קמא דסוכה הרמיק את הסיכך מן הדפנות ג' טפחים פסולת דלדור פוסל בשלשה הא פחות מכלן כשירה דאמרינן לבד ומוטקף האויר ג"כ לשיעור הסוכה: מזה לישן תחתיו. ונוצטא לן ההם מהו לישן תחתיו מי אמרינן מכיון דמוטקף לשיעור סוכה מותר לישן תחתיו או לא: התיב. והשיב ר' יצחק בן אלישב הרי טיט הנרוק שהוא רך ורואי להריקו מכלי אל כלי דמשלים במקום לרצעים סאה ואפ"ה אין מטבילין בו דתתן בפ"ע דמוקואות אלו מעלין את המקום משלמיון לשיעור המקום השלג והסדר והגלד והכפור והמלח וטיט הנרוק וקמי דמשלמיון הן אכל הכובל בהן לא עלתה לו טבילה: אף חלפס. באויר פחות מג' משלים הוא לשיעור הסוכה אכל אין ישינים תחתיו אלאם דילפינן מלות סוכה מדין טבילה כהתם וס"ה דילפינן מלות סוכה מדין דהכא דברכה וביקש אחד מהן לילך לו. והרי הוא נתחייב צימזון: יברך ברכה ראשונה. ואח"כ ילך לו ופלגי מה היא בברכה ראשונה: דבית רב אמרי זו ברכת הזימון. נכרך שאכלנו משלו ואחר שיאמרו לזה יכול הוא לילך לדרכו: זו הזן את הכל. ולריך שיסב עד שיאמר כל ברכת הון ואח"כ ילך לו וכן רבי חלבו בשם רב קאמר כה' זעירא: התיב רב ששת. על דבית רב דקאמרי ברכה ראשונה ברכת הזימון והא האי מתניתא פלוגי כדמסיים ואלי: שנים ושלשה חייבין בברכת הזימון. א"ל המזון גרסינן. כלומר שנים ושלשה בני אדם שאכלו ואין אחד מהן יודע לבדך ברכת המזון כולה אלא אחד יודע ברכה ראשונה והשני יודע ברכה

מראה הפנים

רב הונא אמר ג' שאכלו זה בפני עצמו וזה בפני עצמו וזה בפני עצמו ונתערבו זמזוני והא דקתני במתניתין ג' שאכלו כהתם הוא לאו דווקא אכלו כהתם אלא אפילו כל אחד בפ"ע ע"י פלוג' ר"ח וס"ל דלא מהני הא שאכלו כל אחד בפ"ע אלא לר' קרי' סיבות כל אחד מחבורה של ג' וסביר במקרא כרב הונא ופלגי עליו במקרא דס"ל כוותי' דארוסין לזמזון אפ"פ שלא אכלו כהתם ופלגי עליו כזה דר"ה ס"ל דאפילו האכילה הי' ביחודות גמי מנערפין ור"ה ס"ל דהאכילה לר' דהיה אכל כל אחד בפ"ע אכל על דעתו דר"ז וחבורתי' היא ר' יוסא דלשיל דקאמר אנו אין לנו אלא משנה וכמו שנסתת המנהג דווקא ג' שאכלו כהתם אכל שנים לא ודכוותי' אס לא אכלו כהתם גמי לא. נמלא דר"ז ור' יוסא וכל רבנן דהכא פלוגי וס"ל דלא כרב הונא ודלא כרב חסדא ונמלא דג' מחלוקת בדבר וכן בארזות ג' כ"ג מלוקות בדבר וכן הוא בפ' מהר"א פ"ל :

התיב רב ששת והא מתניתא פלוגי שנים שלשה חייבין בצרכת הזימון. כל מה שפרש הפ"מ וז"ל הוא פ' הרב חלפס וז"ל והחם וז"ל. ועוד ראשונים וז"ל פ' באופן אחר ע"ש :

כחוב

פירוש מביעל ספר הדרים
שעמדו על תקנת חכמים: רב חסדא אמר וכו'. הוא מסיים על דעתיה דר' זעירא כלומר ואפילו לרבי זעירא דלמך לשיל חבורת שנים זמזוני רשית אס באו מג' חבורות של שנים שנים לא נתחייבו השתא אפ"פ שס"ג. צימזון אלא דווקא כי בלו מג' של ג' דל חוב עולם במקומן תחלה כן מפורש בנכלי מילתיה דרב חסדא: רבי זעירא וחבורתיה. כמו מרקה מפי חבורה הם כל הנשים אלו כסברתו רבי הונא ור' אבה בר ירמיה דלשיל: רבי יונה וכו'. מדין של רב הונא כדכרת זימון ומה שפ' ר' חסדא עליו למד ר' יונה דזין טבילה אוזב לאווי כו לשעל מת בפ"א דמסכת פרה מלות אוזב ג' קלחים: והוא שהטביל שלשה כהתם. כלומר שכל ג' חבילות ראשונות שהטביל היו של ג' ג' כי ה' דתנינן תמן הרמיק את הסיכך מן הדפנות. לא נבדקה קאמר אלא כהתם: פסולת. דלדור פוסל ג' אפ" מן הכל: התיב ר' יצחק וכו'. מאי קבעית פשיטא דאפ"ג דלדור פחות מג' מטקף להטיל בשנים טפחים דהכא סוכה אין ישינים דכיוצא בה אשכחן גבי דין טבילה מקום: טיט הנרוק. שאלו להריקו מכלי אל כלי כגון שהוא רך שמעטרף להטיל שיעור חכמים סאה והטביל בו בטיט הנרוק אפ" בשנים שאין כל המקום טיט אלא מקומו מטקף. הטביל בו לא עלתה לו טבילה כן פירוש החוססת בפ"ק דסוכה דמיתין דין זה דעית נרוק ממציאות של מסכת מקואות: יברך ברכה ראשונה. עמם: שנים ג' חייבין וכו'. פי' רי"ף ב' ג' אנשים ואין אחד מהם יודע ברכת מוזן כלה אלא אחד יודע ברכה ראשונה וחבירו יודע ברכה

שעמדו על תקנת חכמים: רב חסדא אמר וכו'. הוא מסיים על דעתיה דר' זעירא כלומר ואפילו לרבי זעירא דלמך לשיל חבורת שנים זמזוני רשית אס באו מג' חבורות של שנים שנים לא נתחייבו השתא אפ"פ שס"ג. צימזון אלא דווקא כי בלו מג' של ג' דל חוב עולם במקומן תחלה כן מפורש בנכלי מילתיה דרב חסדא: רבי זעירא וחבורתיה. כמו מרקה מפי חבורה הם כל הנשים אלו כסברתו רבי הונא ור' אבה בר ירמיה דלשיל: רבי יונה וכו'. מדין של רב הונא כדכרת זימון ומה שפ' ר' חסדא עליו למד ר' יונה דזין טבילה אוזב לאווי כו לשעל מת בפ"א דמסכת פרה מלות אוזב ג' קלחים: והוא שהטביל שלשה כהתם. כלומר שכל ג' חבילות ראשונות שהטביל היו של ג' ג' כי ה' דתנינן תמן הרמיק את הסיכך מן הדפנות. לא נבדקה קאמר אלא כהתם: פסולת. דלדור פוסל ג' אפ" מן הכל: התיב ר' יצחק וכו'. מאי קבעית פשיטא דאפ"ג דלדור פחות מג' מטקף להטיל בשנים טפחים דהכא סוכה אין ישינים דכיוצא בה אשכחן גבי דין טבילה מקום: טיט הנרוק. שאלו להריקו מכלי אל כלי כגון שהוא רך שמעטרף להטיל שיעור חכמים סאה והטביל בו בטיט הנרוק אפ" בשנים שאין כל המקום טיט אלא מקומו מטקף. הטביל בו לא עלתה לו טבילה כן פירוש החוססת בפ"ק דסוכה דמיתין דין זה דעית נרוק ממציאות של מסכת מקואות: יברך ברכה ראשונה. עמם: שנים ג' חייבין וכו'. פי' רי"ף ב' ג' אנשים ואין אחד מהם יודע ברכת מוזן כלה אלא אחד יודע ברכה ראשונה וחבירו יודע ברכה

שלשה שאכלו פרק שביעי ברכות פני משה מערבי

הזן מלות אוזב שלשה קלחים ובהם שלשה גבעולים. כלומר שלשה שרשים ובהן ג' גבעולים גבעול לכל קלח דלפנין לקיחה לקיחה מאגודות אוזב דפסח מנזרים נזה להלן בלשה דלון אגודה פחות משלשה אף כאל שלשה. והשתא קאמר דאם הטביל שלשה אגודות של אוזב לכל אחד בפני עצמו כדי להזות בהן: ונתערבו. ומאלו הג' אגודות נלקחו מכל אגודה ואגודה אחת מהן ונעטרפו לאגודה אחת מזה בהן ואינו לר' דהטביל בני חטאת פעם שניה לפי שכבר ראוין להזיזה הן מטבילה הראשונה: רב חסדא וכו'. וכלומר ולרב חסדא ציינן שיהו באין מג' אגודות ולדעתיה דר"ז וחבורתי' שיהא בכל אגודה ואגודה שלשה גבעולין והוא שהטבילין בראשונה כהתם דאז נראו כבר להזיזה וכמו דלגמרינן לענין חובת זימון וה"ה דילפינן למלות הזיזה באוזב: אין תימר אין למדין אוזב מברכה. כלומר וכי תימא דמה ענין דין מלות אוזב ללמוד מברכות הזימון: ואנן חזינן. כלומר הא לאי דילפינן אוזב מברכה דהא אנן חזינן דרבנן קיימין בדון דסוכה וילפין מדין טיט הנרוק דזין המקום דללקיחה: כהאי דתנינן תמן. בפ' קמא דסוכה הרמיק את הסיכך מן הדפנות ג' טפחים פסולת דלדור פוסל בשלשה הא פחות מכלן כשירה דאמרינן לבד ומוטקף האויר ג"כ לשיעור הסוכה: מזה לישן תחתיו. ונוצטא לן ההם מהו לישן תחתיו מי אמרינן מכיון דמוטקף לשיעור סוכה מותר לישן תחתיו או לא: התיב. והשיב ר' יצחק בן אלישב הרי טיט הנרוק שהוא רך ורואי להריקו מכלי אל כלי דמשלים במקום לרצעים סאה ואפ"ה אין מטבילין בו דתתן בפ"ע דמוקואות אלו מעלין את המקום משלמיון לשיעור המקום השלג והסדר והגלד והכפור והמלח וטיט הנרוק וקמי דמשלמיון הן אכל הכובל בהן לא עלתה לו טבילה: אף חלפס. באויר פחות מג' משלים הוא לשיעור הסוכה אכל אין ישינים תחתיו אלאם דילפינן מלות סוכה מדין טבילה כהתם וס"ה דילפינן מלות סוכה מדין דהכא דברכה וביקש אחד מהן לילך לו. והרי הוא נתחייב צימזון: יברך ברכה ראשונה. ואח"כ ילך לו ופלגי מה היא בברכה ראשונה: דבית רב אמרי זו ברכת הזימון. נכרך שאכלנו משלו ואחר שיאמרו לזה יכול הוא לילך לדרכו: זו הזן את הכל. ולריך שיסב עד שיאמר כל ברכת הון ואח"כ ילך לו וכן רבי חלבו בשם רב קאמר כה' זעירא: התיב רב ששת. על דבית רב דקאמרי ברכה ראשונה ברכת הזימון והא האי מתניתא פלוגי כדמסיים ואלי: שנים ושלשה חייבין בברכת הזימון. א"ל המזון גרסינן. כלומר שנים ושלשה בני אדם שאכלו ואין אחד מהן יודע לבדך ברכת המזון כולה אלא אחד יודע ברכה ראשונה והשני יודע ברכה